การพัฒนาทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ
THE DEVELOPING COMMUNICATION SKILLS OF CHILDREN WITH AUTISM USING PICTURES AND ROLE-PLAYING

[1]ยอดขวัญ กุลเกตุ [2]เบญจมาภรณ์ ช้อยเครือ, [3]สมพร หวานเสร็จ

[1]Yodkwan Gulgate, [2]Benjamaporn Choikhruea, [3]Somporn Warnset

มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ประเทศไทย

Khon Kaen University, Thailand.

[1]Yodkwan.gulgate@kkumail.ac.th, [2]benjzh@kku.ac.th,
[3]sompwa@kku.ac.th

Received : February 24, 2024; **Revised** : March 28, 2024; **Accepted** :April 30, 2024

บทคัดย่อ

เด็กที่มีภาวะออทิซึม มีพัฒนาการบกพร่องซึ่งทำให้มีข้อจำกัดด้านการสื่อสาร การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษา แนวทางการให้ความช่วยเหลือ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ และเพื่อเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึมก่อนและหลังการใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ กลุ่มเป้าหมายคือเด็กที่มีภาวะออทิซึม อายุ 3-7 ปี จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบประเมินทักษะการสื่อสารและแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ จำนวน 5 แผน ใช้สอนแผนละ 3 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวม 15 ชั่วโมง ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึมที่ได้รับการพัฒนาโดยการใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติสูงขึ้นทุกคน ดังนี้คือ คนที่ 1 ค่าเฉลี่ยก่อนการพัฒนาเท่ากับ 1.18 ค่าเฉลี่ยหลังการพัฒนาเท่ากับ 4.72 คนที่ 2 ค่าเฉลี่ยก่อนการพัฒนาเท่ากับ 1.22 ค่าเฉลี่ยหลังการพัฒนาเท่ากับ 4.74 คนที่ 3 ค่าเฉลี่ยก่อนการพัฒนาเท่ากับ 1.22 ค่าเฉลี่ยหลังการพัฒนาเท่ากับ 4.76 คนที่ 4 ค่าเฉลี่ยก่อนการพัฒนาเท่ากับ 1.24 ค่าเฉลี่ยหลังการพัฒนาเท่ากับ

---

[1] นักศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น

[2] อาจารย์ ดร. มหาวิทยาลัยขอนแก่น

[3] อาจารย์ ดร. มหาวิทยาลัยขอนแก่น

4.72 คนที่ 5 ค่าเฉลี่ยก่อนการพัฒนาเท่ากับ 1.30 ค่าเฉลี่ยหลังการพัฒนาเท่ากับ 4.68 2)เด็กที่มีภาวะออทิซึมมีทักษะการสื่อสารก่อนและหลังการใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติแตกต่างกันโดยมีทักษะการสื่อสารหลังเรียนสูงขึ้นทุกคน โดยค่าเฉลี่ยก่อนเรียนทั้งห้าคนเท่ากับ 1.23 ค่าเฉลี่ยหลังเรียนทั้งห้าคนเท่ากับ 4.72

คำสำคัญ : รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ, การพัฒนาทักษะการสื่อสาร, เด็กที่มีภาวะออทิซึม

Abstract

Children with autism Has developmental disabilities that cause limitations in communication This research has studied Guidelines for providing assistance The objective is to develop the communication skills of children with autism by using pictures to accompany role-playing. and to compare the communication skills of children with autism before and after using pictures for role-playing. The target group is 5 children with autism, ages 3-7 years. The tools used in the research consisted of a communication skills assessment form and learning management plans using pictures to accompany role playing, 5 plans, used to teach each plan 3 times, 1 hour each time, totaling 15 hours. The results of the research found that: 1) The communication skills of children with autism who were developed by using pictures for role playing increased as follows: Person 1, the average before development was 1.18, the average After development is 4.72, person 2, the average before development is 1.22, the average after development is 4.74, person 3, the average before development is 1.22, the average after development is 4.76, person 4, the average before development is 1.24. The average after development was 4.72. Person 5, the average before development was 1.30, the average after development was 4.68. 2) Children with autism had different communication skills before and after using pictures for role playing. Everyone has improved communication skills after studying. The average before studying for all five people was 1.23. The average after studying for all five people was 4.72

Keywords: PICTURES AND ROLE-PLAYING, Communication Skills, Children With Autism.

บทนำ

ในปัจจุบันเรื่องของสิทธิมนุษย์ชนถือได้ว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานที่หลายประเทศทั่วโลกให้ความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องและครอบคลุมตามลักษณะความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล โดยการจัดการศึกษานั้นจะต้องตั้งอยู่บนสิทธิ

พื้นฐานทางกฎหมายที่ประชาชนในประเทศนั้นๆพึงได้รับอย่างเท่าเทียม แต่อย่างไรก็ตามปัญหาที่ว่าด้วยกฎหมายสิทธิมนุษยชนระห่างประเทศที่มีอยู่ในปัจจุบันก็ยังไม่สามารถเป็นหลักประกันได้ว่าบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษจะได้รับการคุ้มครองตามสิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคที่บุคคลนั้นๆที่พึงได้รับ ด้วยเหตุนี้คณะทำงานภายใต้ความควบคุมขององค์การสหประชาชาติจึงได้มีการร่างอณุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ และได้มีมติรับรองอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการฉบับนี้เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2549 โดยประเทศไทยเป็นหนึ่งในจำนวนประเทศสมาชิกที่ได้ให้สัตยาบันในการเข้าร่วมอนุสัญญาเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2551 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 28 สิงหาคม 2551 เป็นต้นมา โดยอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการมีเนื้อหาสาระในเรื่องของการส่งเสริม คุ้มครองและเป็นหลักประกันให้คนพิการทุกคนได้อุปโภคสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพอย่างเต็มที่และเท่าเทียม ทั้งในด้านการศึกษา การแพทย์ การจัดคุณภพชีวิตตลอดจนสิทธิการมีส่วนรวมและแสดงออกทางการเมือง (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ,2552)

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในประเทศไทยนั้นมีปัญหาอุปสรรค์และมีความแตกต่างจากการจัดระบบการศึกษาในต่างประเทศเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องข้อจำกัดของผู้เรียนแต่ละบุคคลจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องและตรงตามศักยภาพของผู้เรียนทั้งในด้านความสามารถและภูมิหลัง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยอาศัยอำนาจ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545หมวด 4 มาตราที่ 22 กล่าวว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดต่อกระบวนการจัดการศึกษาและต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2555) และแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555 - 2559) ของกระทรวงศึกษาธิการคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาพิเศษเพื่อเร่งขยายการจัดการศึกษา ส่งเสริมให้หน่วยงานของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรชุมชน องค์กรคนพิการ และผู้ปกครองคนพิการ การปลูกจิตสำนึกและสร้างเจตคติการใช้เทคโนโลยีการผลิตและพัฒนาบุคลากรและการขยายพัฒนาการบริการระยะเริ่มแรกสำหรับคนพิการในการจัดการศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียน รวมทั้งการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและครบวงจรโดยคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสเข้ารับบริการการศึกษาในรูปแบบการศึกษาปกติและการศึกษาพิเศษตามความเหมาะสมและมีคุณภาพ ทั้งนี้ให้เน้นการศึกษาแบบนำความรู้สู่การปฏิบัติการโดยเชื่อมโยงความรู้จากบุคลากรที่ได้รับการพัฒนารวมถึงการมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาศักยภาพเด็ก เพื่อที่จะได้นำความรู้มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กแต่ละคนซึ่งบัญญัติให้ทุกคนในราชอาณาจักรไทยได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียม (พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542)

กระทรวงศึกษาธิการได้คัดแยกและจำแนกความพิการเพื่อการศึกษาไว้ 9 ประเภท คือ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น บุคคลที่มี ความบกพร่องทางการได้ยิน บุคคลที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญา บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ บุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ บุคคลที่มีความบกพร่อง ทางการพูดและภาษา บุคคลที่มีปัญหาทางพฤติกรรมหรือ

อารมณ์ บุคคลออทิสติกและบุคคลพิการซ้อน บุคคลเหล่านี้ถือเป็นทรัพยากรส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่ใช้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นบุคคลที่คิดเป็น ทำเป็นคิด อย่างสร้างสรรค์ อันจะไปสู่การพัฒนาสังคม ชุมชนและประเทศชาติในที่สุด การจัดการศึกษา ให้แก่เด็กอย่างเหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ (2560-2579) ได้กำหนดลักษณะสังคมไทยที่พึงประสงค์ไว้ดังนี้ การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ พัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณลักษณะทักษะ และสมรรถนะตรงตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พัฒนาทักษะความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะของผู้เรียนในระดับการศึกษา อีกทั้งเสริมสร้างศักยภาพที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็กที่มีภาวะออทิซึม ซึ่งมีภาวะความบกพร่องของพัฒนาการมีความล่าช้าทางพัฒนาการด้านสังคม แยกตัว ทำพฤติกรรมซ้ำ ๆ ส่งผลต่อการสื่อสาร การเคลื่อนไหว การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ขาดจินตนาการมีความผิดปกติทางพฤติกรรม ชอบทำกิจกรรมซ้ำๆ หรือขาดทักษะในการติดต่อสื่อสาร พฤติกรรมที่เกิดคือมีปัญหาด้านการสื่อสารกับผู้อื่นและสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548)

เด็กออทิสติกมีพฤติกรรมหลายอย่างที่แสดงให้เห็นถึงการเรียนที่มีลักษณะแตกต่างจากเด็กทั่วไปคือจะเรียนรู้จากของจริงที่เป็นรูปธรรมรูปภาพจะเป็นภาษาแรกของเด็กภาษาพูดจะเป็นภาษาที่สองหากเป็นตัวหนังสือหรือแบบจำลองเด็กจะไม่เข้าใจเด็กออทิสติกส่วนใหญ่คิดเป็นภาพไม่คิดเป็นภาษาเด็กจะรับรู้ข้อมูลและเข้าใจสิ่งที่มองเห็นความคิดของเด็กออทิสติกจะเหมือนกับวีดีทัศน์ที่ใช้อยู่ในความคิดพัฒนาการทางความคิดจะเกิดช้ากว่าเด็กปกติเด็กกลุ่มนี้จะเรียนรู้จากภาพได้ดีกว่าคำพูดซึ่งเป็นจุดเด่นของเด็กออทิสติกเด็กออทิสติกที่ยังไม่สามารถพูดได้มักจะมีปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์รุนแรงจึงควรฝึกให้เด็กสามารถสื่อสารโดยการใช้ท่าทางก่อนเพื่อให้เด็กบอกถึงความต้องการของตนเองได้ก่อนที่เด็กจะสามารถสื่อสารด้วยการพูดซึ่งจะเป็นการนำทางให้เด็กสามารถพูดได้เร็วขึ้น ในการสื่อสารนี้ส่งผลต่อการเรียนรู้และระดับสติปัญญาของเด็กโดยตรงจะเห็นได้ว่าปัญหาในการสื่อสารนี้เป็นปัญหาเบื้องต้นที่ทำให้เด็กขาดโอกาสในการบอกความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นรู้ไม่มีเครื่องมือในทักษะการเรียนรู้และเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของคนอื่นในสังคมเป็นสาเหตุให้เด็กอยู่ในโลกส่วนตัวปิดกั้นตัวเองจากโลกภายนอกอย่างสิ้นเชิงการช่วยเหลือและพัฒนาความเข้าใจในการสื่อสารจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนและต้องช่วยเหลือตั้งแต่วัยเด็กถ้าเด็กออทิสติกมีพัฒนาการทางภาษาสามารถพูดหรือสื่อสารได้ก่อนอายุ 5 ปีการพยากรณ์โรคจะดีด้วย

การเสริมสร้างทักษะทางภาษาให้กับเด็กออทิสติกนั้นสามารถทำได้หลายวิธีเช่นกิจกรรมดนตรีกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์วิธีเรื่องราวทางสังคมแบบตัวอย่างเพื่อนคู่หูศิลปะเป็นต้นในการจะพัฒนาทักษะการสื่อสารของเด็กนั้นจะเล่นเกมถือเป็นกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ให้กับผู้เล่นได้ง่ายที่สุดเพราะเด็กกับการเล่นถือเป็นสิ่งที่อยู่คู่กันในการที่จะให้เด็กทำกิจกรรมได้ด้วยความสมัครใจหรือกิจกรรมที่จะช่วยให้เด็กเกิดความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกันและแสดงภาษาและการสื่อสาร ในกลุ่มเพื่อนได้สามารถสังเกตสิ่งเหล่านี้ที่ซ่อนอยู่ภายในตัวเด็กได้จากการเล่นเกมรวมถึงช่วยให้เด็กที่ขี้อายตื่นกลัวได้ปรับตัวได้ด้วยการเล่นเกมหรือการเล่นจะเป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กได้เรียนแบบจัดตัวอย่างรวมถึงเป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กได้เคลื่อนไหวพัฒนาทักษะด้านร่างกายอารมณ์

สติปัญญาความคิดสร้างสรรค์บุคลิกภาพกล่าวคือการที่เด็กๆได้เล่นอย่างสนุกสนานนอกจากได้ออกกำลังกายตอบสนองความต้องการทางการเคลื่อนไหวแล้วเด็กยังได้รับความเพลิดเพลินผ่อนคลายความเครียดสามารถปรับตัวได้และเป็นกิจกรรม ที่ส่งเสริมให้เด็กได้รับความสนุกสนานได้แสดงความคิดจินตนาการของตนเองถ้ายังช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาและพัฒนาการด้านสังคมความร่วมมือและช่วยให้มีความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กและเพื่อนมากขึ้น

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ โดยการจัดประสบการณ์ใช้การฝึกด้วยรูปภาพร่วมกับบทบาทสมมติที่บูรณาการให้ เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดของเด็กออทิสติก ที่เริ่มมีความเข้าใจภาษา ให้สามารถสื่อสารกับผู้อื่น ผู้ปกครอง หรือบอกความต้องการของตัวเองได้ดีขึ้น ลดความบกพร่องที่จะ เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ ในลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึมก่อนและหลังการใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้คัดเลือกมาแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกจากเด็กที่ศึกษาอยู่ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 11 จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2566 มีอายุระหว่าง 3-7 ปี และมีภาวะออทิซึม จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบประเมินทักษะการสื่อสาร

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ มีองค์ประกอบสำคัญคือ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์ การวัดและประเมินผล จำนวน 5 แผน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$)

4.2 การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินวามสามารถทักษะทางการสื่อสาร เป็นการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตร (IOC)

ผลการวิจัย

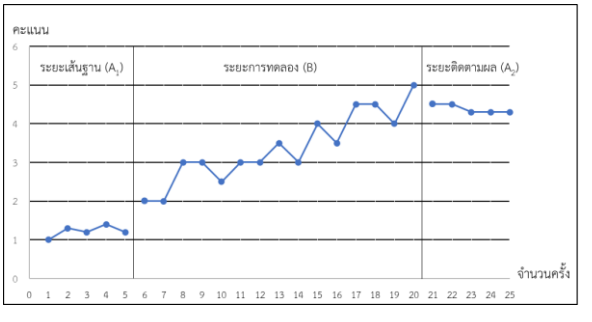
1. ผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ ดังนี้

รูปภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงคะแนนของทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ คนที่ 1

จากรูปภาพที่ 1 พบว่า เด็กที่มีภาวะออทิซึม คนที่ 1 ในระยะเส้นฐาน (A_1) ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 5 ครั้ง มีคะแนนของทักษะการสื่อสารโดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ เฉลี่ยที่ 1.18 คะแนน ในช่วงที่ระยะการทดลอง (B) ซึ่งใช้เวลาในการจัดกิจกรรม จำนวน 15 ครั้ง มีค่าคะแนนที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนของทักษะการสื่อสารเฉลี่ยที่ 3.06 คะแนน ในระยะติดตามผล (A_2) ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 5 ครั้ง มีค่าคะแนนของทักษะการสื่อสารโดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ หลังการทดลองเฉลี่ยที่ 4.12 คะแนน

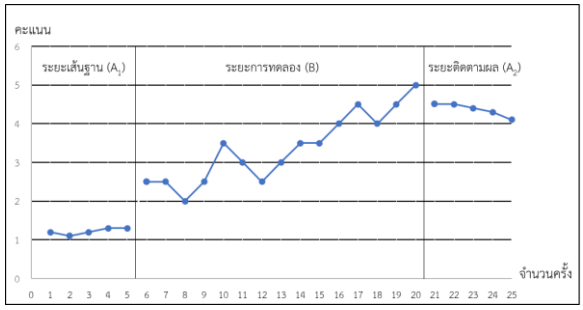
รูปภาพที่ 2 แผนภูมิแสดงคะแนนของทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ คนที่ 2

จากรูปภาพที่ 2 พบว่า เด็กที่มีภาวะออทิซึม คนที่ 2 ในระยะเส้นฐาน (A_1) ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 5 ครั้ง มีคะแนนของทักษะการสื่อสารโดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ เฉลี่ยที่ 1.22 คะแนน ในช่วงที่ระยะการทดลอง (B) ซึ่งใช้เวลาในการจัดกิจกรรม

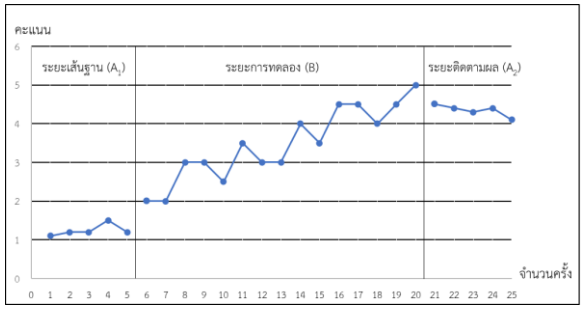
จำนวน 15 ครั้ง มีค่าคะแนนที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนของทักษะการสื่อสารเฉลี่ยที่ 3.36 คะแนน ในระยะติดตามผล (A_2) ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 5 ครั้ง มีค่าคะแนนของทักษะการสื่อสารโดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติหลังการทดลองเฉลี่ยที่ 4.38 คะแนน

รูปภาพที่ 3 แผนภูมิแสดงคะแนนของทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ คนที่ 3

จากรูปภาพที่ 3 พบว่า เด็กที่มีภาวะออทิซึม คนที่ 3 ในระยะเส้นฐาน (A_1) ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 5 ครั้ง มีคะแนนของทักษะการสื่อสารโดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ เฉลี่ยที่ 1.22 คะแนน ในช่วงที่ระยะการทดลอง (B) ซึ่งใช้เวลาในการจัดกิจกรรม จำนวน 15 ครั้ง มีค่าคะแนนที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนของทักษะการสื่อสารเฉลี่ยที่ 3.36 คะแนน ในระยะติดตามผล (A_2) ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 5 ครั้ง มีค่าคะแนนของทักษะการสื่อสารโดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ หลังการทดลองเฉลี่ยที่ 4.36 คะแนน

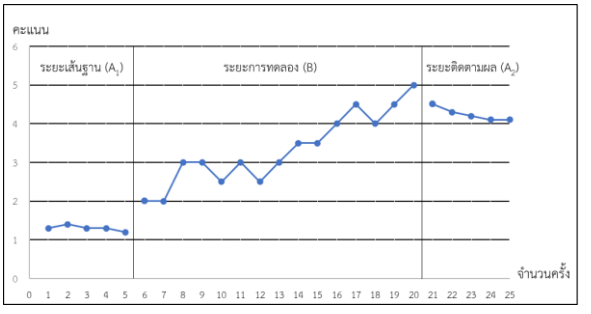
รูปภาพที่ 4 แผนภูมิแสดงคะแนนของทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ คนที่ 4

จากรูปภาพที่ 4 พบว่า เด็กที่มีภาวะออทิซึม คนที่ 4 ในระยะเส้นฐาน (A_1) ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 5 ครั้ง มีคะแนนของทักษะการสื่อสารโดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ เฉลี่ยที่ 1.24 คะแนน ในช่วงที่ระยะการทดลอง (B) ซึ่งใช้เวลาในการจัดกิจกรรม

จำนวน 15 ครั้ง มีค่าคะแนนที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนของทักษะการสื่อสารเฉลี่ยที่ 3.33 คะแนน ในระยะติดตามผล (A_2) ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 5 ครั้ง มีค่าคะแนนของทักษะการสื่อสารโดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ หลังการทดลองเฉลี่ยที่ 4.24 คะแนน

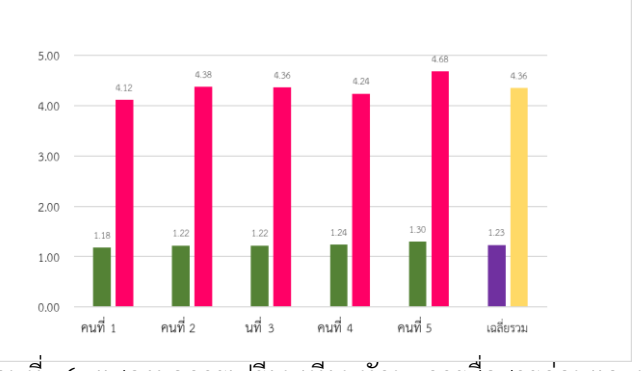
รูปภาพที่ 5 แผนภูมิแสดงคะแนนของทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ คนที่ 5

จากรูปภาพที่ 5 พบว่า เด็กที่มีภาวะออทิซึม คนที่ 5 ในระยะเส้นฐาน (A_1) ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 5 ครั้ง มีคะแนนของทักษะการสื่อสารโดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ เฉลี่ยที่ 1.30 คะแนน ในช่วงที่ระยะการทดลอง (B) ซึ่งใช้เวลาในการจัดกิจกรรม จำนวน 15 ครั้ง มีค่าคะแนนที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนของทักษะการสื่อสารเฉลี่ยที่ 3.50 คะแนน ในระยะติดตามผล (A_2) ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 5 ครั้ง มีค่าคะแนนของทักษะการสื่อสารโดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ หลังการทดลองเฉลี่ยที่ 4.68 คะแนน

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึมก่อนและหลังการใช้การใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ

รูปภาพที่ 6 แผนภูมิแท่งแสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนของทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึม โดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ

จากรูปภาพที่ 6 แสดงผลการเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารก่อนและหลังการใช้การใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติของเด็กที่มีภาวะออทิซึม ทั้ง 5 คน พบว่า จากทดลอง

จำนวน 5 ครั้งในระยะเส้นฐาน (A_1) คิดเป็นค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.23 และการสังเกตพฤติกรรม 5 ครั้งในระยะติดตามผล (A_2) คิดเป็นค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.36 เมื่อนำผลคะแนนของทั้ง 2 ระยะมาเปรียบเทียบกันแล้วค่าคะแนนรวมที่เพิ่มขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.12

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึมโดยใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ พบว่า

เด็กที่มีภาวะออทิซึม คนที่ 1 ในระยะเส้นฐาน (A_1) ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 5 ครั้ง มีคะแนนความสามารถการสื่อสารเฉลี่ยที่ 1.18 คะแนน ในช่วงที่ใช้วิธีการจัดกระทำ (B) ซึ่งใช้เวลาในการจัดกิจกรรมจำนวน 15 ครั้ง มีค่าคะแนนที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถการสื่อสารเฉลี่ยที่ 3.06 คะแนน ในระยะระงับการจัดกระทำ (A_2) ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 5 ครั้ง มีค่าคะแนนความสามารถการสื่อสารหลังการทดลองเฉลี่ยที่ 4.12 คะแนน

เด็กที่มีภาวะออทิซึม คนที่ 2 ในระยะเส้นฐาน (A_1) ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 5 ครั้ง มีคะแนนความสามารถการสื่อสารเฉลี่ยที่ 1.22 คะแนน ในช่วงที่ใช้วิธีการจัดกระทำ (B) ซึ่งใช้เวลาในการจัดกิจกรรมจำนวน 15 ครั้ง มีค่าคะแนนที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถการสื่อสารเฉลี่ยที่ 3.36 คะแนน ในระยะระงับการจัดกระทำ (A_2) ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 5 ครั้ง มีค่าคะแนนความสามารถการสื่อสารหลังการทดลองเฉลี่ยที่ 4.38 คะแนน

เด็กที่มีภาวะออทิซึม คนที่ 3 ในระยะเส้นฐาน (A_1) ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 5 ครั้ง มีคะแนนความสามารถการสื่อสารเฉลี่ยที่ 1.22 คะแนน ในช่วงที่ใช้วิธีการจัดกระทำ (B) ซึ่งใช้เวลาในการจัดกิจกรรมจำนวน 15 ครั้ง มีค่าคะแนนที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถการสื่อสารเฉลี่ยที่ 3.36 คะแนน ในระยะระงับการจัดกระทำ (A_2) ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 5 ครั้ง มีค่าคะแนนความสามารถการสื่อสารหลังการทดลองเฉลี่ยที่ 4.36 คะแนน

เด็กที่มีภาวะออทิซึม คนที่ 4 ในระยะเส้นฐาน (A_1) ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 5 ครั้ง มีคะแนนความสามารถการสื่อสารเฉลี่ยที่ 1.24 คะแนน ในช่วงที่ใช้วิธีการจัดกระทำ (B) ซึ่งใช้เวลาในการจัดกิจกรรมจำนวน 15 ครั้ง มีค่าคะแนนที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถการสื่อสารเฉลี่ยที่ 3.33 คะแนน ในระยะระงับการจัดกระทำ (A_2) ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 5 ครั้ง มีค่าคะแนนความสามารถการสื่อสารหลังการทดลองเฉลี่ยที่ 4.24 คะแนน

เด็กที่มีภาวะออทิซึม คนที่ 5 ในระยะเส้นฐาน (A_1) ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 5 ครั้ง มีคะแนนความสามารถการสื่อสารเฉลี่ยที่ 1.30 คะแนน ในช่วงที่ใช้วิธีการจัดกระทำ (B) ซึ่งใช้เวลาในการจัดกิจกรรมจำนวน 15 ครั้ง มีค่าคะแนนที่มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยมีค่าเฉลี่ยของ

คะแนนความสามารถการสื่อสารเฉลี่ยที่ 3.50 คะแนน ในระยะระงับการจัดกระทำ (A_2) ซึ่งทำการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 5 ครั้ง มีค่าคะแนนความสามารถการสื่อสารหลังการทดลองเฉลี่ยที่ 4.68 คะแนน

ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของสุนทรี กระต่ายแก้ว (2558) ได้ศึกษาเรื่องการลดพฤติกรรมที่ไม่มีวินัยในโรงเรียนของเด็กออทิสติกโดยใช้ชุดภาพการสอนในการสอนพฤติกรรมที่ไม่มีวินัยในห้องเรียนสื่อพฤติกรรมคือ หยิบหรือของบนโต๊ะครู เล่นของเราไม่เก็บเท่าที่ เดินไปเดินมาขณะครูสอน แซงเพื่อนขณะเข้าแถวส่งงาน และพฤติกรรมที่ไม่มีวินัยในบริเวณโรงเรียน 4 พฤติกรรมคือ เดินกินขนมลงไปเล่นในสนามหญ้า ทิ้งขยะลงบนพื้น เข้าห้องน้ำผู้หญิง เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์และปฏิบัติตนอย่างมีวินัยในโรงเรียนได้ใกล้เคียงกับเด็กปกติกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือนักเรียนออทิสติกที่กำลังกำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดเลียบราษฎร์บำรุงจำนวน 1 คนเลือกโดยวิธีเจาะจงระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้เวลา 7 สัปดาห์ซึ่งแบ่งเป็น 2 ระยะ ที่ 1 ใช้เวลา 1 สัปดาห์ซึ่งเป็นระยะในการสังเกตพฤติกรรมระยะที่ 2 ใช้เวลา 6 สัปดาห์ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ใช้ชุดภาพในการสอนสัปดาห์ละ 10 ครั้งครั้งละ 30 นาทีรวม 60 ครั้ง ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าร้อยละและค่าความถี่ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมที่ไม่มีวินัยในโรงเรียนของเด็กออทิสติกหลังจากใช้ชุดภาพการสอนลดลง

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีภาวะออทิซึมก่อนและหลังการใช้การใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติ พบว่า

ผลการเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารก่อนและหลังการใช้การใช้รูปภาพประกอบการเล่นบทบาทสมมติของเด็กที่มีภาวะออทิซึม ทั้ง 5 คน พบว่า จากทดลองจำนวน 5 ครั้งในระยะเส้นฐาน (A_1) คิดเป็นค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.23 และการสังเกตพฤติกรรม 5 ครั้งในระยะติดตามผล (A_2) คิดเป็นค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.36 เมื่อนำผลคะแนนของทั้ง 2 ระยะมาเปรียบเทียบกันแล้วค่าคะแนนรวมที่เพิ่มขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.12 ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของนุชนาถ แก้วมาตร (2556) ได้ใช้รูปภาพเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารของเด็กออทิสติกวัย 10 ปีผลการวิจัยพบว่า กรณีศึกษามีความสามารถด้านการสื่อสารดีขึ้นทุกด้าน ได้แก่ความสามารถด้านการเข้าใจความหมายในการสื่อสาร ความสามารถด้านการใช้คำพูด สื่อสารดีขึ้นและความสามารถด้านการเป็นผู้ริเริ่มสื่อสาร หลังการฝึก 2 สัปดาห์ พบว่า กรณีศึกษายังคงสามารถเข้าใจความหมายและใช้คำพูดสื่อสารได้ดี และดลยา อินจำปา (2555) ได้ศึกษาการใช้รูปภาพเพื่อพัฒนาการสื่อสารของเด็กที่มีความ บกพร่องทางด้านร่างกายและมีปัญหาทางการสื่อสาร พบว่า เมื่อใช้รูปภาพและสัญลักษณ์ใน การสื่อสารการทำกิจกรรม จำนวน 24 ภาพ เด็กหญิง ก และเด็กชาย ข สามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้องเมื่อครูถามและเมื่อต้องการสื่อสารกับครู

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ.2552*. กรุงเทพฯ. กระทรวงศึกษาธิการ.

ดลยา อินจำปา. (2561). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสำหรับหรับผู้ดูแลเด็กศูนย์การศึกษาพิเศษ.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.

ทิศนา แขมมณี. (2551). *14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นุชนาถ แก้วมาตร. (2556). *นักศึกษาพยาบาลกับภาวะซึมเศร้า.* วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 21(3), 14-23.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น.* พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.* พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : เจริญผล.

สุนทรี กระต่ายแก้ว. (2558). *การศึกษาการลดพฤติกรรมที่ไม่มีวินัยของเด็กออทิสติกโดยใช้ชุดภาพการสอน*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข. เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553.กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.

Davis. Keith & John W. Newstrom. (1989). Human Behavior at Work: Organization Behavior. 8 th ed. New York: McGraw – Hill.

